

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/101/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518200462
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3518200462.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobkyne A. B., narodennej dňa XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpenej JUDr. Zuzanou Ondrejovičovou, advokátkou so sídlom Komenského 7, Nové Mesto nad Váhom, proti žalovanému 1/ D. D., narodenému dňa XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpenému Mgr. Julianou Sumkovou, advokátkou so sídlom Weisseho 16A, Nové Mesto nad Váhom, 2/ A. A., narodenému dňa XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, F., 3/ D. A., G. H., narodennej dňa XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, F., o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, na odvolanie žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 7. júla 2022, č. k. 10C/6/2018-304 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým určil, že žalobkyňa ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti - domu so súp.č. XXX ležiacom na C-KN parc.č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvorie o výmere 573m² zapísanom na LV č. XXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C., a ako oprávnená z vecného bremena, má právo prechodu pešou chôdzou a motorovými a nemotorovými vozidlami zodpovedajúce vecnému bremenu „in rem“ cez pozemok parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape s parc.č. XXXXX - zastavané plochy a nádvorie o výmere 165 m² zapísanom na LV č. XXXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C. vo výlučnom vlastníctve žalovaného 1/ ako povinného z vecného bremena v rozsahu určenom geometrickým plánom na vyznačenie vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez C-KN parc.č. XXXXX - diel č. 1 o výmere 58 m², č. plánu XXX/XX zo dňa 22.03.2018 úradne overenom Okresným úradom Nové Mesto nad Váhom, katastrálny odbor dňa 27.03.2018 pod č. XX/XX, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku a žalovaný 1/ ako vlastník tohto pozemku je povinný výkon tohto práva strpieť, m e n í tak, že v tejto časti žalobu z a m i e t a .

Žalovaný 1/ m á proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím v poradí druhým rozsudkom určil, že žalobkyňa ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti - domu so súp. č. XXX ležiacom na C-KN parc.č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvorie o výmere 573 m² zapísanom na LV č. XXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C., a ako oprávnená z vecného bremena, má právo prechodu pešou chôdzou a motorovými a nemotorovými vozidlami zodpovedajúce vecnému bremenu „in rem“ cez pozemok parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape s parc. č. XXXXX - zastavané plochy a nádvorie o výmere 165 m² zapísanom na LV č. XXXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C. vo výlučnom vlastníctve žalovaného 1/ ako povinného z vecného bremena v rozsahu určenom geometrickým plánom na vyznačenie vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez C-KN parc.č. XXXXX - diel č. 1 o výmere 58 m², č. plánu XXX/XX zo dňa 22.03.2018 úradne overenom Okresným úradom Nové Mesto nad Váhom, katastrálny odbor

dňa 27.03.2018 pod č. XX/XX, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku a žalovaný 1/ ako vlastník tohto pozemku je povinný výkon tohto práva strieť (prvý výrok). Súčasne určil, že žalobkyňa ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti - domu so súp.č. XXX ležiacom na C-KN parc.č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 573m² zapísanom na LV č. XXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C., a ako oprávnená z vecného bremena, má právo prechodu pešou chôdzou a motorovými a nemotorovými vozidlami zodpovedajúce vecnému bremenu „in rem“ cez pozemok Parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape s parc.č. XXXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 227 m² zapísanom na LV č. XXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C. v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných v 2/ a 3/ rade ako povinných z vecného bremena v rozsahu určenom geometrickým plánom na vyznačenie vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez C-KN parc.č. XXXXX - diel č. 1 o výmere 14 m², č. plánu XXX/XX zo dňa 01.08.2019 úradne overenom Okresným úradom Nové Mesto nad Váhom, katastrálny odbor dňa 06.08.2019 pod č. I./19, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku a žalovaní 2/ a 3/ ako vlastníci tohto pozemku sú povinní výkon tohto práva strieť (druhý výrok). O trovách konania rozhodol, tak, že žalobkyňa proti žalovaným 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalobkyňa existenciu naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe odôvodnila tým, že je jej bránené prechádzať pešo alebo motorovými vozidlami po časti C-KN XXXXX v k.ú. C., ktorá je zameraná GP č. XXX/XX, úradne overeným Okresným úradom Myjava, katastrálnym odborom dňa 27.03.2018 pod číslom 72/18, ktorá je vo vlastníctve žalovaného 1/ a po časti C-KN XXXXX v k.ú. C., ktorá je zameraná GP č. XXX/XX, úradne overeným Okresným úradom Myjava, katastrálnym odborom dňa 06.08.2019 pod číslom I./19, ktorá je vo vlastníctve žalovaných 2/ a 3/, aby sa mohla dostať k svojmu rodinnému domu, kde býva. Žalovaní zhodne uviedli, že bránia prechodu a prejazdu žalobcov k ich nehnuteľnostiam s odôvodnením, že nikdy nesúhlasili s takýmto prechodom a prejazdom, pričom poukázali, že žalobkyňa môže využívať aj iný prístup po C-KN parcele č. XXXXX, ktorá je v katastri nehnuteľnosti vedená ako cesta. Za daného skutkového stavu súd prvej inštancie mal naliehavosť právneho záujmu za preukázaný, pretože výsledok tohto sporu môže urovnať spory medzi vlastníckymi susednými nehnuteľnosťami.

3. Z ohľadky miesta súd prvej inštancie zistil, že rodinná usadlosť žalobkyne sa nachádza mimo zastavaného územia obce C., pričom niektoré budovy majú viac ako 150 rokov. Za tak dlhý čas jedinou spevnenou cestou k týmto nehnuteľnostiam bola spevnená cesta cez sporné pozemky žalovaných, teda je viac ako isté, že keď predkovia žalobkyne začali stavať svoje nehnuteľnosti, musela existovať nejaká dohoda medzi vlastníckymi, že majú právo prechádzať cez tieto parcely. Žalobcovia (žalobkyňa 1/ a J. B., ktorý v priebehu konania zomrel) ako aj svedok K. B. uvádzali, že existovala ústna dohoda, že im predkovia žalovaných umožnili prechádzať cez tieto parcely za poskytnutie užívania iných nehnuteľností, ktoré vlastnili predkovia žalobcov a tieto nehnuteľnosti sa mali využívať ako sad. Toto tvrdenie popierali žalovaní ako aj rodičia žalovaného 1/. Pri logickej úvahe súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak by takáto dohoda neexistovala, tak by zrejme nikdy rodinná usadlosť žalobcov nevnikla, resp. tento spor by bol vyvolaný oveľa skôr. Za daného skutkového stavu, i keď sú malé pochybnosti o oprávnenosti držby, tak súd s poukazom na § 130 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka túto považoval za oprávnenú. Žalovaní dostatočným spôsobom nepreukázali, že žalobcovia v minulosti dlhodobo využívali iný prístup k nehnuteľnostiam, pričom zatarasu na príjazdovej ceste zbudovali nie z dôvodu bežného výkonu realizácie vlastníckeho práva ale z dôvodu zhoršenia vzájomných susedských vzťahov. Pre úplnosť uviedol, že rodičia žalovaného vypovedali, že túto cestu spevňovali asfaltom nielen oni, ale aj žalobcovia, teda v minulosti nebránili prechodu ani prejazdu žalobcov k ich nehnuteľnostiam.

4. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že podľa práva platného do 31. decembra 1950 bola na Slovensku vydržacia doba 32 rokov a v českých krajoch 30 rokov. Zákon č. 141/1950 Zb., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 1951, ustanovil na vydržanie vlastníctva nehnuteľnosti dobu 10 rokov, pričom pre vydržanie, ktorého doba začala plynúť pred týmto dátumom, platilo, že sa skončí uplynutím pôvodnej lehoty, najneskôr však do 31. decembra 1960 (§ 566 zákona č. 141/1950 Zb.). Vydržanie bolo do 31. decembra 1950, s výnimkou vydržania medzi manželmi a od 1. januára 1951 do 31. marca 1964, s výnimkou nescudziteľných vecí, ktoré boli v socialistickom vlastníctve, prípustné voči každému. Vyžadovala sa dobromyseľná a nepretržitá držba, pričom za dobromyseľného sa držiteľ považoval vtedy, keď so zreteľom na všetky okolnosti mohol byť presvedčený o tom, že mu vec patrí. Právo platné na území Slovenska do 31. decembra 1950 vyžadovalo dobromyseľnosť pri nastúpení do držby, kým podľa zákona č. 141/1950 Zb. bola potrebná počas celého plynutia vydržacej doby (R 65/1972) (s. 241, ods. 3, 4, 5).

5. Žalobkyňa ako aj ich predkovia dobromyseľne a oprávnené využívali prechod, ako aj prejazd nerušené niekoľko desaťročí cez sporné parcely, teda právo vecného bremena vydržali v rámci 32-ročnej lehoty podľa obyčajové práva, teda najneskôr do roku 31.12.1950. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobe vyhovel v celom rozsahu. Námietka žalovaných, že sporné parcely sa využívajú ako dvor, nemá vplyv na určenie vecného bremena, nakoľko žalobcovia ani nepožadujú prechod a prejazd cez celé parcely, ale vyčlenili len časť parciel, ktoré reálne sú spevnené a využívajú sa ako možný vstup k nehnuteľnostiam žalobcov. Skutočnosť, že žalobcovia majú prístup k svojim nehnuteľnostiam po parcele č. XXXXX, ktorá je vedená ako cesta, je bez právnej relevancie, nakoľko táto parcela nie je vedená v pasporte ciest obce Hrašné, nie je udržiavaná a z dokazovania nevyplývalo, že predkovia žalobcov túto parcelu pravidelne využívali ako vstup k svojim nehnuteľnostiam. Námietka žalovaných, že žalobca mohol v minulosti využívať prechod cez C-KN parcelu č. XXXXX a č. XXXXX/X, súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú, keďže predkovia žalobcov tieto nehnuteľnosti nadobudli až v roku 1939, resp. v roku 1977, teda dovtedy museli mať právo prechodu alebo prejazdu vyriešenú iným spôsobom. Bolo by nelogické uvažovať, že by neskôr žalobca so svojím manželom tieto pozemky predali s tým, že by si boli vedomí, že tým stratia reálny prístup k svojim nehnuteľnostiam. Až na základe vykonanej ohliadky miesta zo dňa 04.06.2019 sa strany sporu dozvedeli, že časť spornej príjazdovej cesty vedie aj cez parcelu č. XXXXX, konkrétne zasahuje do tejto parcely výmerou 14 m². (Např. žalovaný 1/ bol presvedčený, že zátarasu vybuďoval na svojom pozemku, hoci je vybudovaná na pozemku žalovaných 2/ a 3/). Bolo by neproporcionálne a ani nebolo by to v súlade s dobrými mravmi, ani s dobromyseľnosťou žalobkyne, ak by pre takýto zanedbateľný materiálny nedostatok stratila právo z vecného bremena v celom rozsahu. Na druhej strane možno reálne argumentovať, že ak by aj vecné právo k tejto časti prístupovej cesty zaniklo, nemožno uprieť žalobkyňi, aby toto právo opätovne vydržal s poukazom na § 134 Občianskeho zákonníka. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaní 2/ a 3/ sa stali vlastníckmi predmetnej nehnuteľnosti až 13 rokov po jej scudzení žalobkyňou, teda aj v tomto smere možno relevantne uvažovať o dobromyseľnom vydržaní vecného práva zo strany žalobkyne ako vlastníka C-KN parcely č. XXXXX/X. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 137 písm. c) CSP, § 151n ods. 1, 2, § 151o ods. 1, § 134 ods. 1, 3, obyčajovým právom platným na Slovensku do 31.12.1950.

6. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní 1/, 2/, 3/.

7. Žalovaný 1/ sa podaným odvolaním, ktoré bolo podané v zákonom stanovenej lehote, domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol, priznal mu nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že súd prvej inštancie vydal už druhýkrát rozsudok v rovnakej podobe. Vyslovil názor, že žalobkyňa neodstránila rozpory o tom, že dohodu s pôvodnými vlastníckmi a právnyckmi predchodckmi začali spomínať až cca 2 roky po podaní žaloby a po tom, ako na túto skutočnosť upozornil. Žalobkyňa uviedla, že išlo o dohodu medzi jej rodičkmi a I., pričom mala dokladovať pkn vložkou č. XXXX, ktorá osvedčuje, že parc. č. XXXXX v čase dohody ešte nevlastnili jej právni predchodckvia, ale nadobudli ju až v roku 1928. Poukázal na skutočnosť, že prvú záznamy týkajúce sa parc. č. XXXXX sú z roku 1903, resp. 1908, následne v prospech J. a A. B. vyplývajú záznamy z roku 1928 titulom dedenia a kúpy. Pokiaľ sa žalobkyňa narodila v roku 1942, jej rodička nemohli uzatvoriť dohodu pred 150 rokmi a ak nejakú dohodu uzatvorili, mohlo to byť najskôr niekedy v rokoch 1930, kedy už boli vlastníckmi nehnuteľnosti – parc. č. XXXXX. Stav spred 150 rokov okolitých pozemkov a nehnuteľností nebol nijako preukázaný, a to tak faktický stav - ktoré nehnuteľnosti stáli, ako sa nehnuteľnosti využívali ani stav právny. V katastrálnej mape je zakreslená cesta XXXXX, ktorá evidentne slúžila po celé roky a žiadna cesta cez parc. XXXXX neexistuje. Žalobcovia tak nepreukázali, že k parc. č. XXXXX L. XXXXX mali zriadené vecné bremeno, prípadne iné právo prechodu a prejazdu, pretože to ani reálne zriadené byť nemohlo, keďže boli oni alebo ich právni predchodckvia vlastníckmi pozemku XXXXX. Súd prvej inštancie nesprávne konštatoval vlastnícky vzťah žalobcov až v roku 1939, pričom išlo o vlastníctvo právnych predchodcov žalobkyne minimálne o desať rokov skôr. K parc. č. XXXXX/X došlo zámenou podľa evidencie až v roku 1977, pričom na uvedenom pozemku žiadne stavby nestáli, a teda mohla rovnako ako prechod a prejazd k nehnuteľnostiam žalobcov slúžiť aj táto parcela. Zdôraznil, že žaloba ako taká určuje vydržanie vecného bremena k stavbe súp. č. 140 postavenej na parc. č. XXXXX/X s tým, že súd prvej inštancie vydržanie vecného bremena odôvodnil obyčajovým právom spred roku 1950 v rámci 32-ročnej lehoty s odôvodnením, že do užívania bol rodinný dom M. B. daný v roku 1860. Dom žalobkyne však bol postavený v roku 1974. Napadnutým rozsudkom sa tak určilo vecné bremeno k nehnuteľnosti – stavbe súp. č. XXX, ktorá vznikla v roku 1974 na základe obyčajového práva vydržaním v rámci 32-ročnej lehoty. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je tak absurdné, nelogické

a vytvára právny nezmysel. Ďalej uviedol, že prechod z opačnej strany po parc. č. XXXXX je rovnako dlhý a túto cestu v správe Slovenského pozemkového fondu lemujú nehnuteľnosti, ktoré vlastní a užíva žalobkyňa a jej rodina (synovia). Žalobkyňa tak má možnosť uskutočniť cez svoje pozemky, resp. cez pozemok, ktorý slúži ako cesta, prístup k svojej nehnuteľnosti. Vytýkal súdu prvej inštancie, že napriek odôvodneniu predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu nevzal do úvahy čestné prehlásenie jeho právneho predchodcu K. I.. Jeho rozhodnutie je založené na logickej úvahe, že ak predkovia žalobkyne tam žijú od roku 1860, je isté, že keď stavali nehnuteľnosti, musela byť dohoda medzi vlastníkmi. Nie je zrejmé, o akom dome M. B. z roku 1860 opiera súd prvej inštancie svoje odôvodnenie, o aké nehnuteľnosti sa jednalo, kto ich vlastnil, kto ich užíval a podobne. Nie je žiaden logický dôvod na to, aby cesta – vecné bremeno, sa malo zriaďovať cez pozemok v jeho vlastníctve iba z dôvodu, že v súčasnosti je vybudovaný asfalt a cesta je spevnená. Žalobkyňa si začala robiť nároky na prechod týmito nehnuteľnosťami bez akejkoľvek predchádzajúcej dohody a proti výslovnej vôli jej vlastníkov. Súd prvej inštancie dôkazy posudzoval jednostranne, vyhodnotil ich nelogicky, len v prospech žalobkyne a nezobral do úvahy tvrdenie svedka K. I. s tým, že sa narodil v roku 1952 a napriek tomu vzal do úvahy tvrdenie žalobkyne narodennej o 10 rokov skôr a svedka K. B. narodeného o dvanásť rokov neskôr. V konaní nebol preukázaný žiaden právny titul, prečo malo dôjsť k zriadeniu práva prechodu a prejazdu cez pozemky žalovaných, žiadna zámenná zmluva ani užívanie, ani konkrétne osoby, ani iná výhoda pre právnych predchodcov žalovaných nebola nijak preukázaná ani uvedená, išlo iba o tvrdenie opreté o vlastné presvedčenie žalobkyne, ktoré nemá oporu v zistenom skutkovom stave a vykonanom dokazovaní. Ďalej uviedol, že pôvodná žaloba zo dňa 30.01.2018 smerovala iba voči nemu, žalobkyňa spolu s manželom sa pokúšali uzatvoriť s ním dohodu o zriadení vecného bremena v práve cesty cez jeho parcelu na základe zmluvy a s poukazom na § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka sa domáhali pôvodne zriadenia vecného bremena, nakoľko k uzatvoreniu zmluvy nedošlo. Až 02.05.2019 rozšírili žalobu o žalovaných 2/, 3/ z dôvodu, že prechod k ich domu súp. č. XXX prechádza cez parc. č. XXXXX vo vlastníctve žalovaných 2/, 3/ s tým, že po prvýkrát uviedli, že sú splnené podmienky vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, nakoľko prístupovú cestu cez parc. č. XXXXX L. XXXXX vybuďovali predkovia žalobkyne spoločne s predkami susediacich nehnuteľností a budovali ich ako spoločnú prístupovú cestu, ktorú budú spoločne užívať a žalobcovia túto cestu užívali v dobrej viere viac ako 10 rokov. Žiadne dôkazy ani tvrdenia o existencii nejakej dohody súdu nepredložili ani po zrušení rozsudku odvolacím súdom. Poukázal na skutočnosť, že poprel všetky skutkové tvrdenia žalobcov, že malo dôjsť k vydržaniu vecného bremena, tvrdil, že neexistuje žiadna dohoda a túto dohodu ani žalobcovia nešpecifikovali, ktorá by odôvodňovala dobromyseľnosť žalobcov a umožňovala vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Žalobkyňa ani neuviedla, s kým táto dohoda mala byť uzatvorená, uviedla iba svojich rodičov a Galandákovcov, čo však časovo spadá maximálne do obdobia rokov 1930 a neskôr. Vytýkal súdu prvej inštancie, že nahrádzal skutkové tvrdenia žalobcov a tieto odôvodnil bez toho, aby žalobcovia preukázali právny titul, o ktorý opierajú svoj nárok na vznik vecného bremena. Súd prvej inštancie konštatoval, že sú pochybnosti o oprávnenosti držby, avšak za účelom zistenia skutkového stavu nevykonal potrebné dokazovanie. Súd prvej inštancie mal prihliadať na skutočnosť, že žalobcovia s tvrdením vydržania vecného bremena prišli takmer po dvoch rokoch po podaní žaloby, čo vzbudzuje pochybnosti o pravdivosti ich tvrdenia. Zdôraznil, že súd prvej inštancie konštatoval, že iná cesta k nehnuteľnosti žalobkyne neexistuje, čo nie je pravda, nakoľko nepochybne iná cesta existovala a existuje (parc. č. XXXXX). Žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, nepreukázala žiadnym spôsobom existenciu nejakej dohody medzi právny predchodcami žalobcov a právny predchodcami žalovaných, nepreukázala nepretržitú držbu ani dobromyseľnosť, išlo iba o tvrdenia spočívajúce vo vlastnom presvedčení. Konštatoval, že právni predchodcovia žalobcov nikdy neumožnili užívanie svojich pozemkov právny predchodcom žalovaných, ktoré by sa mali využívať ako sad. Sporná nehnuteľnosť, parc. č. XXXXX, sa nikdy neužívala ako cesta, slúžila ako záhrada, boli na nej ovocné stromy, jeho právny predchodca tu choval dobytok, bola oplotená, iné osoby na ňu nevstupovali, prechod a prejazd cez túto parcelu sa nerealizoval. Poukázal na skutočnosť, že vecné bremeno vydržaním nemohlo vzniknúť k parc. č. XXXXX, ktoré je v súčasnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných 2/, 3/, pretože tieto nehnuteľnosti v minulosti vlastnili žalobcovia a ich právni predchodcovia minimálne od roku 1928, neexistuje žiaden právny titul, ktorý by odôvodňoval vznik vecného bremena, resp. povinnosť strpieť právo prechodu a prejazdu v prospech žalobkyne cez parcelu vo vlastníctve žalovaných 2/, 3/, nakoľko nikto ani na strane žalobkyne o takejto dohode neohovoril. Žalobcovia parc. č. XXXXX predali rodine Hradských a títo následne žalovaným 2/, 3/, ktorí o žiadnej dohode o vecnom bremene a práve prechodu nevedeli, je nereálne a nemožné sa dovolávať akejkoľvek dobromyseľnosti. Žalobcovia, ktorí parcelu č. XXXXX vlastnili, nemohli zriadiť vecné bremeno sami so sebou, nakoľko samotné vlastníctvo ich oprávňovalo k užívaniu tejto parcely, ktoré právo stratili

prevodom vlastníckeho práva na Hradských. Po nadobudnutí parc. č. XXXXX/X žalobkyňa a jej právni predchodcovia cez tieto nehnuteľnosti chodili a nemuseli využívať na prechod k svojim nehnuteľnostiam parc. č. XXXXX. Dobromyseľnosť žalobkyne nie je možné vyvodzovať iba z logického usudzovania, čo v minulosti zúčastnené strany sledovali, keď skutkový stav preukázaný nie je. V minulosti nebola parc. č. XXXXX spevnená a slúžila ako záhrada. Súd nesprávne aplikoval ust. § 151o, § 129 a § 130 Občianskeho zákonníka, ako aj obyčajové právo a právne predpisy po roku 1950.

8. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny, pridržovala sa svojich tvrdení a skutočností uvedených v písomných podaniach a vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, mala za to, že uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že boli splnené podmienky vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

9. Odvolanie žalovaných 2/, 3/ odvolací súd uznesením zo dňa 05.10.2023 č. k. 19Co/101/2022-350 odmietol ako podané oneskorene s poukazom na ust. § 386 písm. a) CSP.

10. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací nariadil vo veci pojednávanie v súlade s § 385 ods. 1 CSP, zopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu tým, že oboznámil LV č. XXXX, XXXX, XXX L. XXX v k. ú. C., mapu ZBGIS z č.l. 8, fotografie z č.l. 11 – 17, obhliadku, mapu z č.l. 65, notársku zápisnicu z č.l. 279, výpis z pozemkovej knihy z č. l. 280, geometrický plán z č. l. 280, preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania, jeho dôvodov podľa § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v prvom výroku, ktorým určil, že žalobkyňa ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti - domu so súp. č. 140 ležiacom na C-KN parc. č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 573 m² zapísanom na LV č. XXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C., a ako oprávnená z vecného bremena má právo prechodu pešou chôdzou a motorovými a nemotorovými vozidlami zodpovedajúce vecnému bremenu „in rem“ cez pozemok Parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape s parc. č. XXXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 165 m² zapísanom na LV č. XXXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C. vo výlučnom vlastníctve žalovaného 1/ ako povinného z vecného bremena v rozsahu určenom geometrickým plánom na vyznačenie vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez C-KN parc. č. XXXXX - diel č. 1 o výmere 58 m², č. plánu XXX/XX zo dňa 22.03.2018 úradne overenom Okresným úradom Nové Mesto nad Váhom, katastrálny odbor dňa 27.03.2018 pod č. XX/XX, ktorí tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku a žalovaný 1/ ako vlastníak tohto pozemku je povinný výkon tohto práva strpieť, zmeniť podľa § 388 CSP a žalobu v tomto výroku zamietnuť.

12. Rozsudok súdu prvej inštancie v druhom výroku vo vzťahu k žalovaným 2/, 3/ nadobudol právoplatnosť z dôvodu odmietnutia odvolania žalovaných 2/, 3/ odvolacím súdom.

13. Žalobkyňa sa spolu so svojím manželom (pôvodne žalobca 1/, ktorý zomrel v priebehu tohto súdneho konania) domáhala žalobou doručenu súdu dňa 30.01.2018 voči žalovanému 1/ určenia, že majú právo prechodu pešou chôdzou a motorovými a nemotorovými vozidlami zodpovedajúce vecnému bremenu cez parc. č. XXXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 165 m² vedenej na LV č. XXXX v k. ú. C., ktorá je vo vlastníctve žalovaného. Poukazovali na ust. § 151 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zrejme mysleli na ust. § 151o Občianskeho zákonníka), uvádzali, že sa pokúsili o mimosúdnu dohodu so žalovaným 1/ o zriadení vecného bremena a tvrdili, že už od roku 1850 sa uvedená nehnuteľnosť využíva ako prístupová cesta, výslovne však uviedli, že nie je možné zabezpečiť prístup k ich domu inak, než zriadením vecného bremena práva cesty cez pozemok vo vlastníctve žalovaného.

14. Pôvodní žalobcovia 1/, 2/ vo svojom návrhu na zmenu žaloby, ktorý bol súdu doručený dňa 02.05.2019, uviedli, že „...sú splnené podmienky vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, nakoľko prístupovú cestu vedúcu cez parc. č. XXXXX vo vlastníctve žalovaného a cez pozemok parc. č. XXXXX v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných 2/, 3/ vybudovali predchodcovia žalobcu 1/ spoločne s predkami susediacich nehnuteľností a túto budovali ako spoločnú prístupovú cestu, ktorú budú spoločne užívať. Žalobcovia 1/, 2/ túto cestu užívali v dobrej viere viac ako 10 rokov, spevnili ju v roku 1973 asfaltom.

15. Rozpor medzi žalobou a návrhom na zmenu žaloby a skutkovými tvrdeniami prednášanými žalobkyňou bol odstránený až po rozhodnutí odvolacieho súdu o prvom rozsudku súdu prvej inštancie podaním zo dňa 26.05.2021 z č.l. 262, v ktorom výslovne žalobkyňa uviedla, že vychádza z vnútorného presvedčenia, že jej právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve prechodu a prejazdu cez pozemok parc. č. XXXXX vo vlastníctve žalovaného patrí na základe ústnej dohody medzi jej právnymi predchodcami a právnymi predchodcami žalovaného o tom, že táto cesta bude využívaná ako prístupová cesta. Problémy s obmedzovaním prístupu cesty k ich domu nastali až po nadobudnutí nehnuteľnosti rodičmi žalovaného 1/ v deväťdesiatych rokoch. Cesta cez parc. č. XXXXX bola vybudovaná pred 150 rokmi, má pevný podklad, asfaltovala sa. Ich dom súp. č. 140 sa začal stavať v roku 1969 a ako prístupová cesta sa využívala parc. č. XXXXX, po ktorej sa navážal materiál na stavbu. Právne svoj názor odôvodňovali ust. § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1, §151o ods. 1 veta prvá a druhá Občianskeho zákonníka a dôvodili, že bolo preukázané, že nepretržite 10 rokov využívali právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka ak nie je vlastníkom stavby zároveň aj vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok. Na zriadenie práva nevyhnutnej cesty tak musia byť splnené 3 podmienky: 1. vlastníkom stavby nie je súčasne vlastníkom príslušného pozemku, 2. prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, 3. neexistujú okolnosti, ktoré zriadenie práva cesty vylučujú.

17. Na rozdiel od zriadenia vecného bremena v zmysle ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka vydržanie vecného bremena vyžaduje v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka 3 náležitosti: 1. nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu (je dobromyseľným držiteľom na základe právneho titulu /i putatívneho/), 2. nepretržitosť vydržacej doby (v prípade nehnuteľnosti 10 rokov), 3. spôsobilý predmet vydržania.

18. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na závere, že predkovia žalobcov dobromyseľne a oprávnene užívali prechod ako aj prejazd cez parcelu č. XXXXX v k. ú. C. nerušene niekoľko desaťročí, právo vecného bremena vydržali v rámci 32-ročnej lehoty podľa obyčajového práva, najskôr v roku 1892 (v roku 1860 bol daný do užívania rodinný dom M. B.), a preto žalobe v celom rozsahu vyhovel. Za putatívny titul vydržania považoval ústnu dohodu medzi predkami žalobcov a žalovaných, keď po „logickej úvahe“ dospel k záveru, že ak by takáto dohoda neexistovala, tak by zrejme nikdy rodinná usadlosť žalobcov nevznikla a tento spor by bol vyvolaný oveľa skôr. Dôvodil, že žalovaní nepreukázali, že žalobca a jeho rodina v minulosti dlhodobo využívali iný prístup k nehnuteľnostiam.

19. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie nestotožňuje.

20. Vlastníctvo je v našom právnom poriadku chápané ako najvyššia právna moc nad vecou. Tento obsah vlastníckeho práva je vyjadrený priamo v ust. § 123 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je vlastníkom v medziach zákona oprávnený vec držať (ius possidendi), užívať (ius utendi), požívať jej plody a úžitky (ius fruendi) a má právo s vecou nakladať (ius disponendi). Právo vec držať, nazývané tiež právom držby, znamená právo nakladať s vecou ako s vlastnou. Ide o východiskové oprávnenie vlastníka, ktoré je nevyhnutným predpokladom pre výkon jeho ostatných vlastníckych oprávnení.

21. Vydržanie je osobitný spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, musia byť splnené zároveň zákonné predpoklady, a to a) nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b) nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je nepretržitý stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, c) spôsobilý predmet vydržania.

22. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t.j., či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa

nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí, ak tu bol domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí.

23. Predpoklady vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sú totožné s predpokladmi nevyhnutnými pre vydržanie vlastníckeho práva. Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu patrí k originálnym spôsobom nadobudnutia tohto vecného práva a pojmovo predstavuje jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej dlhodobej držby oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Podmienkou vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je oprávnená držba, trvajúca po zákonom stanovenú vydržaciú dobu. Podľa konštantnej judikatúry oprávnená držba (vo všeobecnosti) predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu právo patrí a že je v tejto dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti, uvedené podmienky musia byť splnené súčasne. Dobrá viera v prípade práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočíva v presvedčení držiteľa, že na základe určitého titulu bolo zriadené vecné právo (vecné bremeno) a že v takto založenom právnom vzťahu je oprávnený vykonávať právo, ktoré tvorí obsah tohto vzťahu. Dobrá viera predstavuje aj v prípade práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vnútorný, psychický stav držiteľa. Zo zákona vyplýva, že nestačí prostá subjektívna dobrá viera, oprávnený držiteľ musí byť v dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti. Dobromyseľnosť oprávneného držiteľa musí byť daná už pri vzniku držby a potom po celý priebeh vydržacej doby.

24. Vecné bremená patria medzi vecné práva k cudzej veci (iura in re aliena). Obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť alebo robiť alebo sa niečoho zdržať. Samo takéto obmedzenie vlastníka nehnuteľnej veci nie je ale určujúcim znakom inštitútu vecného bremena, lebo predmetné obmedzenie niečo trpieť, niečoho sa zdržať, niečo konať, môže vyplývať aj z iného dôvodu, napr. obligačného. Vo všeobecnosti môže byť obsahom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu aj právo prechádzať cez určitý pozemok, avšak sama skutočnosť, že sa niekto správa spôsobom, ktorý napĺňa možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (napríklad prechádzať cez cudzí pozemok) ešte neznamená, že je držiteľom vecného práva. Faktické prechádzanie cez pozemok sa v praxi môže uskutočňovať na základe rôznych právnych titulov (napríklad zmluvy o prenájme), ale aj bez právneho titulu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 147/2018).

25. Odvolací súd v danej veci považoval za významné, že žalobkyňa sa ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti domu súp. č. XXX na parcele č. XXXXX/X v k. ú. C. zapísanej na LV č. XXX domáhala určenia existencie vecného bremena vo vzťahu k uvedenej nehnuteľnosti, ktorá mala byť stavaná od roku 1969 a dostavaná v roku 1974. Žalobkyňa nepreukázala ani netvrdila, že ku vzniku vecného bremena došlo vo vzťahu k uvedenej nehnuteľnosti na základe dohody strán sporu alebo ich právnych predchodcov. Takúto dohodu právny poriadok v uvedenom období (od 01.04.1964 do 31.03.1983, kedy nadobudla účinnosť novela daná zákonom č. 131/1982 Zb.), nepripúšťal, nakoľko podľa § 495 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tomto znení vecné bremená mohli vzniknúť len zo zákona a nemohli vzniknúť na základe zmluvy. Právo prechodu (prejazdu) nemohlo byť zmluvne zriadené ako vecné právo, t. j. právo zodpovedajúce vecnému bremenu v čase, kedy žalobkyňa spolu so svojim manželom rodinný dom stavala, nemohlo zmluvne vzniknúť. Preto i keby žalobkyňa tvrdila, že nejaká dohoda o zriadení vecného bremena v čase výstavby ich rodinného domu medzi právnymi predchodcami strán sporu existovala, nemohla by nadobudnúť vnútorné presvedčenie o objektívnom právnom dôvode existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, pričom by sa jednalo o omyl neospravedliteľný, nakoľko ustanovenie § 495 ods. 1 Občianskeho zákonníka v čase výstavby rodinného domu žalobcom, bolo jasné, zrozumiteľné a neumožňovalo viacero výkladov, a preto by nemohla vstúpiť do držby práva vecného bremena pri zachovaní obvyklej opatrnosti a byť subjektívne presvedčená, že spolu s manželom sú oprávnenými držiteľmi z vecného bremena na základe ústne uzavretej dohody. Žalobkyňa však tak existenciu takejto dohody ani netvrdila.

26. Pokiaľ žalobkyňa dôvodila, že medzi jej právnymi predchodcami a právnymi predchodcami žalovaného existovala ústna dohoda o zriadení vecného bremena ešte v čase výstavby rodinného domu súp. č. 139 v roku 1860, ktorú by považovala za právny dôvod pre existenciu vecného bremena a jeho následného vydržania vo vzťahu k svojej nehnuteľnosti domu súp. č. 140, odvolací súd udáva, že tvrdenie žalobkyne o existencii ústnej dohody medzi právnymi predchodcami strán sporu nebolo v tomto súdnom konaní preukázané. Žalobkyňa vôbec neuviedla konkrétne osoby, medzi ktorými mala byť uvedená dohoda uzavretá, neuviedla rozsah tejto dohody, ani nešpecifikovala, ktorých parciel (či už

zaťažených vecným bremenom, alebo poskytnutých na užívanie ako sad) sa mala predmetná dohoda týkať ani kedy bola uzavretá.

27. Odvolací súd konštatuje, že v civilnom sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie strana sporu, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže ani splniť povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v civilnom sporovom konaní spočíva v zodpovednosti strany sporu za to, že v konaní budú preukázané rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany sporu, táto dôkazné bremeno neuniesla, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, keď neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci, či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo pretože táto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec.

28. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a povinnosti označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny vzťah strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

29. V danej veci bol predmetom sporu vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktorého predpoklady pre realizáciu odvolací súd uviedol v predchádzajúcich bodoch tohto odôvodnenia.

30. Odvolací súd dodáva, že v sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu a riadi sa zásadou formálnej pravdy. Súd má možnosť strany vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP), avšak činnosť súdu nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdiť a hodnoverne tvrdenie preukázať. Je prvoradým záujmom strany predkladať a navrhovať súdu také dôkazy a takým spôsobom, aby z nich bolo možné bez akýchkoľvek pochybností zistiť skutkový stav. Nie je úlohou súdu vyzývať strany sporu na predloženie alebo označenie takých dôkazov, aby jej zabezpečil úspech v spore. Ak neboli preukázané tvrdenia strany sporu, táto dôkazné bremeno neuniesla, čoho logickým následkom je rozhodnutie súdu v neprospech takejto strany.

31. Je potrebné opätovne zdôrazniť, že dobrá viera oprávneného držiteľa, ktorá je daná so zreteľom ku všetkým okolnostiam veci, sa musí vzťahovať i k titulu, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Takýmto titulom (právnym dôvodom) sa môže rozumieť len právny úkon, ktorým sa vec prevádzala na iného vlastníka, napríklad kúpna zmluva, darovacia zmluva, rozhodnutie štátneho orgánu, príp. i ústna zmluva. Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či vydržiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, či pri tom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je súladné s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie alebo bolo preukázateľné, že išlo o dar ako bezplatné plnenie (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484/2015).

32. V danej veci bez akýchkoľvek pochybností možno uzavrieť, že žalobkyňa existenciu žiadnej ústnej odplatnej dohody v danej veci nepreukázala, obmedzila sa len na svoje neurčité tvrdenia o existencii nešpecifikovanej dohody právnych predchodcov strán sporu, ktorú žalovaný 1/ poprel. Z tohto dôvodu odvolací súd konštatuje, že v konaní nebol preukázaný žiaden právny titul ani putatívny, ktorý je predpokladom dobromyseľnosti subjektu, ktorý sa domáha vydržania vecného práva zodpovedajúceho právu vecného bremena. Tejto skutočnosti si bola zrejme žalobkyňa vedomá, nakoľko v podanej žalobe vydržanie vecného práva zodpovedajúceho právu vecného bremena ani netvrdila a domáhala sa zriadenia vecného bremena a pred podaním žaloby aj zmluvného dojednanie so žalobcom v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka.

33. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie pri právnom posúdení danej veci nevychádzal zo skutkového stavu zisteného v tomto súdnom konaní, ale zo svojich úvah, ktoré považoval za logické,

príčom zamieňal právny inštitút zriadenia vecného bremena a vydržania vecného bremena. Jeho právne posúdenie danej veci nebolo správne.

34. Odvolací súd zopakoval v potrebnom rozsahu dokazovanie listinnými dôkazmi, nespochybnil výpovede svedkov vykonané v tomto konaní. Žiaden zo svedkov ani nevypovedal k otázke existencie dohody právnych predchodcov strán sporu, o tom kto, kedy v akom rozsahu a v akom znení mal dohodu o zriadení vecného bremena uzavrieť. Vypočutí svedkovia osvedčovali len skutočnosť prístupu k nehnuteľnosti žalobkyne tak, že smerom od miestnej komunikácie k rodinnému domu, resp. k nehnuteľnostiam užívaných žalobkyňou a jej právnymi predchodcami, bola prístupová cesta, ktorá skutočnosť sa javí ako reálna a odvolací súd ju nespochybňuje. Z mapy ZBGIS (č. I. 8) predloženej žalobkyňou, geometrických plánov predložených k rozsudku súdu prvej inštancie vyhotovených N. O., a predovšetkým geometrického plánu predloženého žalobkyňou zo dňa 10.06.1975 (č. I. 280) nesporne vyplýva, že cesta vo vlastníctve Slovenského pozemkového fondu parc. č. XXXXX, ktorá vedie okolo nehnuteľností žalobkyne, nikdy nesmerovala do parc. č. XXXXX vo vlastníctve žalovaného 1/, ale smerovala do parc. č. XXXXX, ktorá nesporne (minimálne od roku 1928) patrila do vlastníctva právnych predchodcov žalobkyne rovnako ako parc. č. XXXXX/X/X, ktoré nehnuteľnosti susedia s miestnou komunikáciou. Javí sa preto, že práve cez uvedené nezastavané nehnuteľnosti, ktoré bezprostredne susedia s parc. č. XXXXX vo vlastníctve žalovaného 1/, mali v minulosti právni predchodcovia žalobkyne prístup k svojim nehnuteľnostiam. Pokiaľ žalobkyňa s manželom začala využívať (po predaji parcely č. XXXXX) na prístup k svojim nehnuteľnostiam pozemok žalovaného 1/, nepreukázala, že sa tak jednalo na základe dohody sporových strán alebo ich právnych predchodcov o zriadení vecného bremena.

35. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku (ktorým určil, že žalobkyňa ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti - domu so súp. č. 140 ležiacom na C-KN parc.č. XXXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 573m² zapísanom na LV č. XXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C., a ako oprávnená z vecného bremena, má právo prechodu pešou chôdzou a motorovými a nemotorovými vozidlami zodpovedajúce vecnému bremenu „in rem“ cez pozemok Parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape s parc.č. XXXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 165 m² zapísanom na LV č. XXXX Okresným úradom Myjava - katastrálny odbor, pre k.ú. C. vo výlučnom vlastníctve žalovaného 1/ ako povinného z vecného bremena v rozsahu určenom geometrickým plánom na vyznačenie vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez C-KN parc. č. XXXXX - diel č. 1 o výmere 58 m², č. plánu XXX/XX zo dňa 22.03.2018 úradne overenom Okresným úradom Nové Mesto nad Váhom, katastrálny odbor dňa 27.03.2018 pod č. XX/XX, ktorí tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku a žalovaný 1/ ako vlastníka tohto pozemku je povinný výkon tohto práva strieť, zmenil tak, že žalobu zamietol.

36. Záverom odvolací súd nad rámec tohto odvolacieho konania môže len uviesť, že právo žalobkyne na podanie žaloby o zriadenie vecného bremena nie je týmto rozhodnutím dotknuté.

37. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému 1/, ktorý bol v konaní plne úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobkyňi v celom rozsahu.

38. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP)